

Asia: STM070:00/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain 15 ja 20 §:n muuttamisesta sekä 20 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan organisaatio

Muu

Henkilöstön mitoittaminen

Vastaako esitysluonnoksessa ehdotettu määrittely mitoittamiseen laskettavista henkilöstöryhmistä asiakkaiden ja toiminnan tarpeita?

Terveysteknologia ry pitää tärkeänä, että iäkkäille henkilöille turvataan laadukkaat, yhdenvertaiset ja kustannustehokkaat palvelut sekä vahvistaa palvelujen laatua, sekä tarpeenmukaista ja yhdenvertaista saatavuutta. Mielestämme kuitenkin sitova henkilömitoitus ei ole oikea keino ratkaista asiaa, koska Suomesta ei löydy ilman työperäistä maahanmuuttoa tarvittavaa määrää hoitajia.

Tilastokeskuksen mukaan 85-vuotiaita tai sitä vanhempia oli vuonna 2017 melkein 150.000. Ennusteen mukaan vuonna 2040 samanikäisiä on noin 340.000 ja vuonna 2060 jo lähes 400.000. THL:n mukaan hoivakodeissa on nyt 50.000 työntekijää. Ministeriö on arvioinut, että työntekijämäärä kasvaa 80.000 henkilöön vuoteen 2030 mennessä. Tilannetta pahentaa entisestään sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten eläköityminen, jota pienet ikäluokat eivät riitä korvaamaan. Työvoimapula näkyy jo nyt kaikissa sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköissä.

Hoitajamitoitusta suurempi kysymys onkin, miten vähemmillä käsipareilla hoidetaan kasvava ikääntyneiden joukko. Toisaalta, miten tarjotaan ammattilaisille merkityksellinen työympäristö, joka houkuttelisi myös nuoria alalle.

Hallitusohjelmaan on kirjattu, että henkilöstön työnjakoa selkiytetään muun muassa tukipalvelujen osalta. Onko esitysluonnoksessa ehdotettu työnjako välittömän asiakastyön ja välillisen tukipalvelutyön osalta asianmukainen vai olisiko sitä tarpeen muuttaa jollakin tavoin?

-

Kertooko esitysluonnoksessa ehdotettu tapa laskea mitoitus luotettavalla tavalla mitoituksen toteutumisesta?

-

Onko esitysluonnoksessa ehdotettu tapa laskea mitoitus mielestänne käytännössä toimiva?

-

Onko esitysluonnoksessa ehdotettu siirtymäaika näkemyksenne mukaan sopiva 0,7 mitoituksen toteuttamiseen?

-

Miten riittävä henkilöstön saatavuus voidaan turvata?

-

Toimintakyvyn ja palvelutarpeen (hoitoisuuden) kansallinen arviointi- ja seurantamittaristo

Mitä RAI:n käyttöön otossa tulee ottaa huomioon?

-

Miten näkemyksenne mukaan RAI-järjestelmän kautta saatavaa tietoa voidaan hyödyntää palvelujen järjestämisessä ja/tai tuotannossa?

-

Sisältyykö RAI:n käyttöön joitakin riskejä tai haasteita?

-

Onko mielestänne olemassa jokin muu / joitakin muita mittaristoja, jotka vastaisivat asiakkaiden toimintakyvyn ja palvelutarpeen (hoitoisuuden) arviointiin ja seurantaan paremmin kuin RAI-mittaristo?

-

Muita huomioita

Mitä muuta haluatte tuoda esiin?

Terveysteknologia haluaa antaa oman panoksensa arvopohjaisten hankintojen avulla. Vanhustenhoito ja kotihoito ovat vain yksi esimerkki, jossa teknologiaa hyödyntämällä saadaan parempaa hoitoa ja työtä helpottavia työkaluja. Tämä ei kuitenkaan riitä, ellei ole hyvää johtamista, joka mahdollistaa teknologian vapauttamien resurssien käytön potilastyöhön. Palvelujen vertailtavuus taas mahdollistaa ongelmakohtiin puuttumisen ja jatkuvan parantamisen.

Liian huonolle huomiolle ovat jääneet myös aiemmat tutkimukset ja selvitykset, hyvät käytännöt ja toimivat ratkaisut sekä tulosten käyttöönotto ja levittäminen. Pyörää ei tarvitse keksiä joka kerta uudelleen. Aalto-yliopiston tutkimusten mukaan parhaiden käytäntöjen laajamittainen hyödyntämien toisi jopa yli 2 miljardin euron säästöt.

Omaisten ja vapaaehtoisten mukanaolo osana hoitoa tulee myös lisääntymään, koska he voivat auttaa ja täydentää ammattilaisten ja tulevien hoitoapulaisten työtä. Esimerkiksi vanhus tarvitsee arvokkaan hoidon lisäksi myös kädestä pitämistä ja seuraa. Ikääntyvä hyväkuntoinen väestö onkin iso voimavara vapaaehtoistyölle ja järjestöille. Harkintaan tulee taatusti myös työperäinen maahanmuutto hoito- ja hoiva-alalle.

Ikääntyvä Suomi vaatii kaikki keinot käyttöön ja laajapohjaisen yhteistyön haasteen haltuunottamiseksi!

Hassinen Saara
Terveysteknologian Liitto ry - Yhdistyksen nimi on nykyään
Terveysteknologia ry